

12 במאי, 2020

נייר עמדה מוגש ל:

הוועדה המיוחדת לענייני עבודה ורווחה

בנושא: השפעת הקורונה על תעסוקת ורווחת האוכלוסייה הערבית

משפחות ערביות רבות איבדו את פרנסתן בגלל משבר הקורונה. החברה הערבית היא מלכתחילה ענייה יותר, ורוב העובדים בה הם עדיין עובדי שירותים, שלא יכלו לעבוד כלל בתקופה האחרונה. האבטלה בחברה הערבית בשיא המשבר עמדה, על פי ההערכות, על כ-40% - שיעור גבוה משמעותית משיעור האבטלה הכללי. מצב זה הכניס את החברה הערבית לסחרור כלכלי עמוק במיוחד, דווקא ערב חודש רמדאן, תקופה שהייתה אמורה להיות תקופת השיא של המסחר ברחובות היישובים הערביים.

על רקע זה, ההוצאות של הרשויות המקומיות הערביות עלו, כאשר הן נדרשו לתת מענה לנזקקים בתחומן. במקביל, פחתה באופן משמעותי ההכנסה העצמאית העיקרית שיש ליישובים הערביים – ארנונה ממגורים. זאת, כאשר היישובים הערביים הגיעו למשבר הקורונה אחרי עשורים של אפליה ממסדית, ובלי רוזבות תקציביות. מקור ההכנסה העיקרי של יישובים אמידים – גביית ארנונה משטחי תעשייה – דל מאוד עד לא קיים בחברה הערבית, בשל אפליה מתמשכת בהקצאת הקרקעות.

המלצות וצעדים נדרשים:

- **מענקי סיוע לרשויות הערביות והערים המעורבות** – חבילת הסיוע שהעניק משרד הפנים לרשויות המקומיות הערביות, על סך 55 מיליון ₪, היא טיפה בים והיא לא נותנת מענה למשבר בו נמצאת החברה הערבית. יתר על כן, חבילת סיוע זו פסחה לחלוטין על הערים המעורבות: ת"א-יפו, חיפה, עכו, לוד, רמלה, מעלות-תרשיחא ונוף הגליל. בערים אלה חיים ערבים הסובלים מאותן בעיות אשר סובלים האזרחים הערבים ביישובים הערביים, אך לא ניתן להם מענה
- **מתן מענקים לרשויות המקומיות על בסיס קריטריונים של צורך חברתי- כלכלי** – מתוך 2.47 מיליארד ש"ח שהממשלה החליטה להעניק לרשויות מקומיות כפיצוי על אובדן הכנסות בגין ארנונה לעסקים, רק 56.9 מיליון, שהם 2.3% בלבד יגיעו לרשויות ערביות. פיצוי על אבדן הכנסה מסייע יותר לרשויות החזקות והמבוססות, ומתעלם מצרכיהן של הרשויות החלשות. על כן, יש להעניק לרשויות מענקים על בסיס צורך כלכלי, ולא רק על בסיס אובדן הכנסה.
- **העברה מיידיית של 150 מיליון ₪ שהובטחו כבר כתוספת למענקי האיזון** – סכום זה, אשר כבר הובטח כפיצוי על האפליה בחישוב מענקי האיזון, טרם הועבר ויש להעבירו לרשויות המקומיות באופן מיידי.
- **תגבור מחלקות הרווחה ברשויות המקומיות הערביות** - במיוחד בימים אלו יש לתגבר את מחלקות הרווחה ברשויות המקומיות על מנת לתת מענה לנזקקים.
- **הנגשת ההון והאשראי לחברה הערבית** באמצעות פתיחת סניפי בנקים, מתן הלוואות לפיתוח כלכלי והקמת אזורי תעשייה.

לפרטים נוספים – מנהלי המחלקה הציבורית, יוזמות אברהם:

יעקוב איברהים | yibrahim@abrahaminitiatives.org.il | 054-5444704

הילה אלוני אוחיון | hila@abrahaminitiatives.org.il | 054-2457680